

ประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) ได้จัดแจ้งความผูกพันลงในตารางแนบท้ายข้อตกลง GATS ซึ่งเป็นความตกลงว่าด้วยการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนซึ่งเป็นสมาชิกของ WTO ด้วย ก็ได้เสนอข้อผูกพันการเปิดตลาดในสาขาต่าง ๆ ไว้ด้วยและหนึ่งในความผูกพันนั้น คือ สาขาการบริการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยจัดแจ้งความผูกพันไว้แตกต่างกันอยู่บ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมในการเปิดตลาดของประเทศตน

การเปิดเสรีการท่องเที่ยวตามข้อตกลง GATS ครอบคลุมถึงธุรกิจโรงแรม ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร ธุรกิจตัวแทนการเดินทางและบริการนำเที่ยว ธุรกิจบริการจัดการโรงแรม และธุรกิจบริการจัดเลี้ยง ฯลฯ ดังนั้น ความผูกพันในการเปิดตลาดของแต่ละประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ จึงครอบคลุมในธุรกิจดังกล่าว และย่อมส่งผลกระทบถึงกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นหาผลกระทบของความผูกพันดังกล่าวที่มีต่อกฎหมายท่องเที่ยวไทย และศึกษาถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของไทยต่อประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนในการเปิดตลาดดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยจัดแจ้งความผูกพันตลาดสาขาบริการท่องเที่ยวมากกว่าสมาชิกอื่นในอาเซียน และพบว่า ไทยมีความได้เปรียบในด้านศักยภาพ

ของการสร้างรายได้มากกว่าประเทศอื่นในอาเซียน นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า การเปิดตลาดของสมาชิกกลุ่มอาเซียนมีผลกระทบต่อกฎหมายไทยเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ กฎหมายบางฉบับมีบทบัญญัติที่เป็นการสร้างอุปสรรคหรือเป็นข้อจำกัดในการเข้าสู่ตลาดและการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติต่อแรงงานต่างด้าว หรือผู้ประกอบการที่มีสัญชาติต่างด้าว เนื่องจากกฎหมายบางฉบับกำหนดอาชีพที่สงวนไว้สำหรับคนสัญชาติไทยเท่านั้นที่จะประกอบธุรกิจหรืออาชีพดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมของการวิเคราะห์ผลกระทบของความผูกพันสาขาการท่องเที่ยวของประเทศกลุ่มอาเซียนในข้อตกลง GATS ที่มีต่อกฎหมายไทย พบว่ากฎหมายส่วนใหญ่ไม่เป็นการสร้างอุปสรรคหรือสร้างข้อจำกัดในการเข้าสู่ตลาดและการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติต่อแรงงานต่างด้าวหรือผู้ประกอบการที่ไม่ได้มีสัญชาติไทย มีเพียงกฎหมายบางฉบับเท่านั้นที่จะต้องแก้ไขในเรื่องคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ หรือผู้ประกอบการ ซึ่งการแก้ไขกฎหมายจะต้องอยู่บนแนวทางการแข่งขันการให้บริการที่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ข้อเสนอแนะของงานวิจัยคือ ควรเสนอให้ประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนยื่นข้อผูกพันในตารางแนบท้ายข้อตกลง GATS สาขาการท่องเที่ยวให้เหมือนกันมากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน อีกทั้งยังเป็นการรวมกลุ่มการค้าบริการในภูมิภาคที่เข้มแข็ง มีศักยภาพ และสามารถแข่งขันในตลาดการค้าบริการระดับโลก

ในส่วนของประเทศไทยควรเสนอปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับความผูกพันในการเปิดตลาดการค้าบริการท่องเที่ยวภายใต้ข้อตกลง GATS เช่น อาจผ่อนผันข้อจำกัดคุณสมบัติด้านสัญชาติไทยในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการตัวแทนการเดินทางและบริการนำเที่ยวตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หรือการประกอบอาชีพต้องห้ามของคนต่างด้าวตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 หรือปรับบทลงโทษของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 ให้ชัดเจนและมีความเป็นธรรมมากขึ้น เป็นต้น

The member countries of the WTO signed in the table attached to the GATS agreement about trading service of member countries. ASEAN countries which are the members of WTO proposed an agreement to open free market in many sections, and travel service is one of them. However, these countries have signed the agreement containing different obligations depending on the capacity in opening free market in each country.

The implementation of free trade on tourism, according to the agreement of GATS, covers hotel business, restaurants, traveling agencies, hotel management, banquet service business, etc. As a result, the agreement of free market in each of member countries included these businesses and thus, affected the concerning domestic laws.

This study focused on the impact of the agreement on Thai tourism laws and studied the advantages and disadvantages of the free market in Thailand comparing to ASEAN countries. The findings indicated that Thailand has signed an agreement concerning tourism service more than other ASEAN countries and gained an advantage in the potential of creating income over these countries. In addition, opening the free market of ASEAN countries has little effect on Thai laws. In other words, some laws have legal provisions which obstruct or restrain the enter into the free market and the treatment to alien labours or foreign nationalities or business persons since some laws have reserved some occupations for Thai nationality only.

However, the overview approach of the analysis on the impact of the GATS agreement concerning tourism service of ASEAN countries to Thai laws showed that most of the laws did not hinder or impose limitations on entering into the market and on national treatment to foreign nationalities. Some laws relevant to the qualifications of entrepreneurs should be remedied. The amendment of the laws should be based on the concept of fair services competition to both Thai citizen and foreign citizens.

The suggestion of the research is that ASEAN countries should put forward the same proposals of tourism service in the table attached to the GATS agreement in order to be fair for all and to group the region trading services to be strongly and to have the potential to compete with the global trading services.

Thailand should remedy domestic laws conforming to the obligations of opening the free market on tourism service under the GATS agreement. For example, to loosen restrictions on the qualifications of having Thai nationality to apply for a license of traveling agencies and tourist business according to the tourism Business and Guide Register Act of A.D. 1992 and the second Act of A.D. 2002 or on the aliens working in any occupations reserved only for Thai nationals in accordance with the list attached to the Alien Act of A.D. 1978, or the penalty system of the Hotel Act of A.D. 1935 to be clearer and more just.